

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Tecnoloxía da Información e as Comunicacións. Axudas Técnicas e Accesibilidade		Código	653862220	
Titulación	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2012)				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Ciencias da SaúdeFisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas				
Coordinación	Pereira Loureiro, Javier	Correo electrónico	javier.pereira@udc.es		
Profesorado	Pereira Loureiro, Javier	Correo electrónico	javier.pereira@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal				
Descrición xeral	O alumno debe ser capaz de coñecer dunha forma teórica e práctica diferentes ferramentas que ofrecen as tecnoloxías da información e as comunicacións para a intervención con persoas con discapacidade				

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións en los contenidos</p> <ul style="list-style-type: none"> - No se contemplan modificacións en los contenidos a impartir. <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prácticas a través de las TIC - Estudio de casos - Trabajos tutelados <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>- Sesión Magistral: En el caso de nuevo confinamiento, las clases de la sesión magistral se desenvolverán a través de la plataforma TEAMS, manteniendo el horario establecido para la materia.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada al alumnado</p> <p>Herramienta Temporalización</p> <p>Moodle Semanal: Actualización de los contenidos que se van impartiendo en las sesiones magistrales.</p> <p>TEAMS Semanal. Impartición de las sesiones magistrales. Realización de tutorías.</p> <p>Email Continua. Atención personalizada a los estudiantes a titorización para la realización del trabajo.</p> <p>STREAM Semanal. Plataforma en la que se colgarán las clases grabadas de las sesiones magistrales.</p> <p>4. Modificacións en la evaluación</p> <p>No se contemplan cambios en el porcentaje de evaluación de cada metodoloxía, manteniéndose el establecido en la guía docente de la materia:</p> <p>Metodoloxía Peso en la calificación Descripción</p> <p>Sesión magistral 10% En todas las clases se comprueba la asistencia de los estudiantes</p> <p>Prácticas a través de TIC 10% Los estudiantes realizan tareas semanales relacionadas con los contenidos de la materia, que entregan a través de la plataforma Moodle</p> <p>Estudio de casos 35% Los estudiantes tienen que realizar un trabajo final de la materia aplicando a un caso las herramientas presentadas durante las sesiones magistrales. En este caso, la entrega será a través del moodle con una corrección en la misma plataforma. No se pedirá la exposición presencial de los trabajos.</p> <p>Trabajos tutelados 35% Este trabajo fue entregado a través del Moodle el 25 de marzo de 2020. Ya evaluado</p> <p>*Observaciones de evaluación:</p> <p>El único cambio en esta materia con respecto a la guía docente inicial es la impartición de las clases magistrales online (manteniendo horario y periodicidad), y la entrega del trabajo de estudio de casos a través de Moodle, sin incluir en este curso la exposición presencial del trabajo.</p> <p>5. Modificacións de la bibliografía o webgrafía</p> <ul style="list-style-type: none"> - No se contemplan modificacións en la bibliografía recomendada.
-----------------------------	---

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Capacidade para elixir e aplicar as metodoloxías de investigación mais adecuadas á investigación proposta.
A2	Capacidade para o deseño experimental e o completo desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito sanitario, desde a formulación da hipótese de investigación ata a comunicación dos resultados.

A5	Adquirir o coñecemento da realidade investigadora nun ámbito concreto das ciencias da saúde.
B1	Capacidade para aplicar o método científico na planificación e o desenvolvemento da investigación sanitaria.
B2	Fluidez e propiedade na comunicación científica oral e escrita.
B3	Compromiso pola calidade do desenvolvemento da actividade investigadora.
B4	Capacidade de análise e de síntese.
B5	Habilidade para manexar distintas fontes de información.
B6	Capacidade para traballar de forma colaborativa en equipos multi e interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Empregar e aplicar traballos (tecnoloxías de apoio) e programas informáticos xerais e específicos en persoas con discapacidade.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
	AI5	BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
			CM8
Saber crear adaptacións e contidos para o emprego das TIC das persoas con diversidade funcional	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
	AI5	BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
			CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Novas tecnoloxías como recursos terapéuticos	Posibilidades terapéuticas e aplicacións das TIC
Tema 2. Produtos de apoio, saúde e benestar	Os produtos de apoio para a comunicación e o acceso á información.
Tema 3. Comunicación aumentativa e alternativa	Perspectiva xeral sobre os dispositivos comunicadores empregados polas persoas con diversidade funcional
Tema 4. Software libre para o desenvolvemento	Proxecto Fressa e outros programas de libre distribución
Tema 5. Avaliación e medida de resultados para o acceso ás tecnoloxías	A ferramenta eTAO e outras avaliaci3ns online
Tema 6. Software para a elaboraci3n de actividades interactivas multimedia	6.1 O programa JClic 6.2 Elaboraci3n de contidos HTML con Ardora 6.3 Programaci3n f3cil con Scratch e MakeyMakey

Tema 7. Recursos dinámicos para a comunicación	7.1 Usos dos pictogramas na comunicación dinámica 7.2 Aplicacións e recursos da plataforma ARASAAC
Tema 8. APP móbiles para a participación	8.1 APP para xestión da saúde 8.2 APP para a estimulación cognitiva 8.3 APP accesibles
Tema 9. Posibilidades terapéuticas da realidade virtual	9.1 Características básicas da realidade virtual 9.2 Recursos de baixo custo para aplicación da realidade virtual 9.3 Experiencias coa aplicación da realidade virtual
Experiencias en primeira persoa	Visitas e/ou narracións por parte de persoas usuarias de produtos de apoio tecnolóxicos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas a través de TIC	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C3 C8	7.5	15	22.5
Estudo de casos	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C6 C7 C8	2	15	17
Traballos tutelados	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	2	15	17
Sesión maxistral	A1 A5 B1 B3 B5 B6 C3 C6 C7 C8	7.5	10	17.5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	Traballos a realizar polo alumno no Laboratorio de Radioloxía e Accesibilidade do 2º andar da Facultade
Estudo de casos	Análise de casos prácticos para a súa implementación coas ferramentas estudadas no curso
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor
Sesión maxistral	Clases sobre os contidos teóricos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Prácticas a través de TIC Estudo de casos Traballos tutelados	Dependendo da formación de partida do alumno estudaranse uns casos ou outros. As prácticas tamén serán dirixidas a formación, ocupación ou interese do alumno.
---	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A5 B1 B3 B5 B6 C3 C6 C7 C8	Unha avaliación continuada baseada na asistencia a clase tamén se valora podendo supor ata un incremento dun 10% da avaliación global	10
Prácticas a través de TIC	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C3 C8	Traballo realizado polo alumno durante o curso. Os traballos deben presentarse a través de Moodle	20
Estudo de casos	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C6 C7 C8	A participación activa na clase e na proposta e debate dos casos plantexados será tida en conta na avaliación final. A presentación do traballo final baseado nun caso supón ata o 35% da valoración global	35
Traballos tutelados	A1 A2 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	A realización de este traballo poderá ser grupal ou individual e realizarase ó remate da exposición dos contidos teóricos da asignatura. O traballo consistirá na programación dun proxecto de investigación baseado no uso das TIC no ámbito da discapacidade e será exposto en clase.	35

Observacións avaliación
En caso de ser necesario, debido á pouca participación do alumnado ou á baixa calidade dos traballos, levarase a cabo a proba escrita para a obtención da avaliación final do alumnado. Para superar a materia é necesario obter ao menos o 50% da valoración de cada metodoloxía proposta. A non asistencia a clase obriga á realización da proba escrita. A asistencia continua e entrega dos traballos propostos nos prazos exime desta proba.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Groba Gonzalez, Betania. Nieto Riveiro, Laura. Pereira Loureiro, Javier. Pousada García, Thais et al (2009). Proyecto In-TIC: Integración de las personas con diversidad funcional en las Tecnologías de la Información y las Comunicaciones de la Revista de Terapia Ocupacional de Galicia. APGTO(www.revistatog.com) Pereira Loureiro, Javier. Martinez Normand, Loic A.fuertes, José Luis. Vazquez Naya, José Manuel (2008). Tecnologías de la Información y las Comunicaciones en la autonomía personal, dependencia y accesibilidad. A Coruña: Universidade da Coruña. (http://www.udc.es/biblioteca) Grande González, Ruben. Pousada García, Thais. Groba González, Betania. Pereira Loureiro, Javier. (2008). "Proyecto IN-TIC para la accesibilidad y usabilidad de las TIC en personas con diversidad funcional" en la revista "Revista informativa de la Asociación Profesional Española de Terapeutas Ocupacionales. APETO CEAPAT (Disponible en http://www.ceapat.es) (2010). Catálogo de pulsadores, soportes y otras adaptaciones. Madrid : CEAPAT Sitio Web Proyecto In-TIC (2011). Manual del usuario de In-TIC. http://www.proyectosfundacionorange.es/intic/ Sitio Web Portal ARASAAC: http://www.catedu.es/arasaac/ Sitio Web JClíc: http://clíc.xtec.cat/es/jclíc/ Sitio Web Libros Interactivos Multimedia (LIM): http://www.educalim.com/cinico.htm Plataforma TecnoAccesible: https://www.tecnoaccesible.net/Evaluación para el uso de Tecnologías de Ayuda de acceso al ordenador: http://etao-inico.usal.es/
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións
<p>Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.&nbsp;b.- De realizarse en papel:&nbsp;- Non se empregarán plásticos.&nbsp;- Realizaranse impresións a dobre cara.&nbsp;- Empregarase papel reciclado.&nbsp;- Evitarase a realización de borradores.RECOMENDACIÓNS POSIBLE PLAXIO TRABALLOSCaso de detectar fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia, implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada (0,0) e remisión directa á oportunidade seguinte. Dita actitude comunicárase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. En caso de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou perpetua do/a alumno/a do título cursado.</p>

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías